

det drejer sig, være overordentlig beskedne og omfanget af den hjælp, der kan ydes, tilsvarende utilstrækkeligt.

Det må nemlig tages i betragtning, at fondens virksomhedsområde efter lovens ordlyd og de forslagens fremsættelse ledsagende bemærkninger er meget vidt angivet, idet faktisk enhver uddannelse ved læreanstalter og fagskoler skal kunne støttes af fondens midler, ja, det vil formentlig være en rigtig og naturlig forståelse af lovens formulering, at enhver faglig uddannelse, selv om den ikke er knyttet til en egentlig skole, skal kunne komme i betragtning. Heller ikke kan det være afgørende, om betegnelsen fagskole indgår i den pågældende skoles navn eller ej. Til belysning af størrelsen af den kreds af unge, der herefter kan blive tale om at støtte, kan angives nogle tal på grundlag af statistisk årsbog 1950:

Antallet af immatrikulerede ved Københavns universitet var i 1948—49 6 111 og ved Århus universitet 1 345. Antallet af studerende ved Danmarks tekniske højskole var 1 783, ved den kgl. veterinær- og landbohøjskole 1 095, ved Danmarks tandlægehøjskole 426, ved Danmarks farmaceutiske højskole 202, ved kunstkademiet 548, ved det kgl. danske musikkonservatorium 157 og ved seminarierne 2 414.

De højere handelsskoler havde et samlet elevtal på 6—700 og skoler for handelsmedhjælpere et tilsvarende antal, og medtages de unge, der søger videregående handelsuddannelse på aftenkoler og kurser, kommer tallet op på 10—15 000.

På tekniske skoler var elevtallet på maskinteknikum 706, elektroteknikum 224, bygmesterskoler 1 242 og andre teknika 215. Antallet af håndværkerlærlinge på tekniske skoler var 39 134.

På maskinskolerne var elevtallet 945 og på navigationsskolerne 388.

Disse tal anføres blot for at give et indtryk af søgningen til de mest almene fagskoler, men herudover søger ungdommen i meget stort antal uddannelse på landbrugsskoler, husholdningsskoler og andre ungdomsskoler, der giver en faglig uddannelse, ligesom en del søger specialuddannelse som f.eks. jordemødre, børnehavelærere og massører. Endelig kan nævnes uddannelsen på teatrenes elevskoler, på provinsens musik-konservatorier m. m.

Det må forventes, at der fra alle disse uddannelsesområder vil blive stillet krav om andel i fondens midler, og det vil derfor nok være nødvendigt at foretage nogen afgrænsning af de felter, indenfor hvilke

fonden skal virke. Denne afgrænsning, som forøvrigt må ske med megen nænsomhed, når lovens grundtanke ikke skal tilsidesættes, vil det ikke være muligt — og formentlig heller ikke ønskeligt — at fastlægge i denne lov, men det må overlades til undervisningsministeriet efter forhandling med de øvrige ministerier, hvorunder de forskellige undervisningsområder er henlagt eller naturligt kan henføres, at fastsætte de nærmere retningslinier for fondens virkefelt.

Til de enkelte bestemmelser i nærværende lovforslag skal iøvrigt bemærkes følgende:

Til § 1.

Det må anses for mest hensigtsmæssigt, at anbringelsen og forvaltningen af fondens midler sker ved foranstaltning af undervisningsministeriet, til hvem det overlades at træffe de nærmere bestemmelser herom.

Til § 2.

Efter bestemmelsen i loven af 27. maj 1950 § 2 angående studiefondens oprettelse kan kun renterne af de til fonden henlagte beløb af tipstjenestens overskud anvendes til studielån eller legater. Kapitalen forøges således år for år med den fra tipstjenesten modtagne sum, og renteindtægten vil selvfølgelig også blive stadig voksende, så længe tipstjenestens restoverskud vedbliver at være så stort, at der sker henlæggelse til studiefonden.

Tipstjenestens første år, regnskabsåret 1949—50, har til studiefonden givet et beløb af 5 502 509 kr., som vil give fonden en renteindtægt fra den 1. oktober 1950 at regne. Den 1. april 1951 vil der således være ca. 90—100 000 kr. til rådighed til uddeling.

Til § 3.

Som ovenfor i de almindelige bemærkninger anført, må lovens bestemmelser angående de læreanstalter og fagskoler, hvis elever skal kunne komme i betragtning ved fordeling af studiefondens midler forstås således, at der bliver tale om så talrige og forskelligartede institutioner, at det ikke vil være muligt at henlægge uddelingen af de enkelte lån og legater til en samlet bestyrelse. Det foreslås derfor, at der ved undervisningsministeriets foranstaltning efter forhandling med de i midlerne interesserede øvrige myndigheder foretages en hovedfordeling, hvorved der tages hensyn til de forskellige områders elevantal og øvrige i betragtning kommende omstændigheder, med